

Оңтүстік Қазақстан медициналық академиясы

Жалпы тәжірибелік дәрігер кафедрасы

Тақырыбы: ҚР бала тұрғындарына амбулаторлық көмек көрсетуді ұйымдастыру. Ана және нәресте қлімін төмендету мақсатында жалпы тәжірибелік дәрігер жұмысын ұйымдастыру.

Қабылдаған: Пазыл А.Б.

Орындаған: Махамбет А.М.

Тобы: РПҚ-104-2018

Шымкент-2018ж.

Балаларға емдеу-алдын алу көмегінің негізгі принциптері

- Дені сау балалардың алғашқы күнінде үздіксіз бақылау
- Балалардағы емдеу алдын алу көмектерінің дәрігерлер жұмысында қадағалау
- Стационарда, емдеу емханасында және санаторидағы ем қабылдау

Балалаға емдеу - алдын - алу көмектерін беретін типті мекемелер

- Қалалық және облыстық балалар ауруханасы, арнайы балалар ауруханалары (жұқпалы, психатриялық, туберкулездік, ортопед-хирургиялық, қайталамалы емдеу ауруханалары), диспансерлер, қалалық балалар емханасы, стоматологиялық балалар емханасы, (балалар үйі, перзентханалар), жалпы салалы емханалар.

Балаларға қызмет көрсетуі бойынша ЖДТ-ның тапсырмалары

- Алдын-алу шараларын ұйымдастыру (дені сау балалар үшін динамикалық медициналық бақылаулар, алдын-ала қараулар, диспансеризация және алдын-ала егулер).
- Үйде және емханаларда емдеу, стационарда емделу үшін балаларға жолдама беру.
- Емдеу – алдын алу жұмыстарын мектепке дейін және мектепте жүргізеді
- МСЭБ (ГСЭН) орталықтарында эпидемияға қарсы шаралар жүргізу. ЖДТ медициналық көмекті 18 жасқа дейінгі балаларға көрсетеді. Емдеу – алдын алу көмектерін балаларға емханаларда, үйде, медициналық мекемелерде және мектептерде жүргізеді.

Емхана құрамына мыналар кіреді:

- Жеке кіретін фильтр, бокспен изолятор, дәрігерлердің жеке бөлмелері.
- Алдын алу бөлмелері(сау балалар бөлімі)
- Қалпына келтіру, емдеу бөлімі
- Диагностикалық – емдеу бөлімі, (рентген, физиотерапевттік ем, дене шынықтыру, массаж, емшара, егу бөлмесі).
- Тіркеу бөлімі, гардероб және басқа қосымша бөлмелер.

Дені сау балалардың бөлмесіндегі негізгі тапсырмалар

- Жанұяда дені сау баланың өмір салтын насихаттау
- Дені сау балаларды тәрбиелеудің негізгі ережелерін ата – анасына үйрету(тамақтану тәртібін, физикалық тәрбиелеу,шынықтыру)
- Баларды тәрбиелеу, аурулардың дамуын алдын алу, гигиеналық шараларды жүргізу сұрақтары бойынша ата – аналарға жауап беру

Участкелік педиатрдің негізгі тапсырмалары

- Барлық жастағы балалардағы өлім көрсеткіштерін және аурушаңдықты төмендету
- Балалардың жүйке-психикалық, физикалық және қалыпты дамуын қамтамасыз ету

ЖДТ – нің мынадай мақсаттары:

- Жүкті әйелдер үшін әйелдер консультациясында бақылауын іске асыру
- Алдын – ала егуді жоспарлау
- Дені сау балаларға үнемі қажетті бақылаулар жүргізу
- Ауру балалардың үйіне күніне қоңырау түсісімен емдеу көмекерін тағайындаулар бойынша жүргізу
- Стационарда емделген балаларға тәртіп құру, кейбір жағдайларда балаларды госпитализациялау
- Емхана басшылығына хабарлау (кейбір себептерге байланысты госпитализацияланбаған, яғни учаскілердегі барлық ауру балалардың ауырлық дәрежесін

- Участкелік медбикенің жұмысы үшін бақылауды іске асыру
- Физиотерапиялық емдеу әдістері, физкультуралық ем, аауру балаларды емделгенге дейін бақылауды қамтамасыз ету, емханаға госпитализациялау немесе қаралу, 1жасқа дейінгі балаларды күнделікті бақылау
- Жұқпалы және жұқпалы ауруға күдікті ауруларды санитарлық – эпидемиялық ретте құру кешенді алдын алу шаралар, жұқпалы ауруларды төмендету.
- Ғылыми еңбек ұйымдастырылуы бойынша және жаңа емдеу әдістерінің жұмыстарына енгізу жүйелі квалификациялық көтеру.

ЖТД келесі бөлімдерге қызмет көрсетуге міндетті

- Потранождық, профилактикалық жұмыс (потранож, перзентханадан шыққаннан 3 күннен кейінгі қарау), балаларды профилактикалық қарау
- Ата –анамен бала арасындағы санитарлық – ағартушылық жұмыс
- Эпидемияға қарсы жұмыс (егу шаралары, жұқпалы ауруларды анықтау және тіркеу, жұқпалы аймақты бақылау, жұқпалы ауруларды өршуін алдын алу)
- Емдеу жұмысы жедел аурулары бар балаларды үйде емдеу және асқынуы, созылмалы ауруы бар балаларды емханада емдеу

Алғашқы медициналық документацияны ЖДТ – нің бағалау әрекеті

- — босануға дейінгі патронаж көрсеткіші – (медбикеге балалар мен босанушы әйелдердің келуі)және босанғаннан кейінгі (туылған балалардың үш тәулік ішінде медбикелерге тексерілуі)
- 1,2 және 3 жастағы баларды жүйелі бақылау (жүйелі бақыланған балалар жалпы бақыланған балларға қатынасы сәйкес келуі керек
- Емшекпен емізетін балалар бөлімі
- Дені сау әр жастағы балалардың индексі
- Жаңа туған балалардың аурушандығы және жас бойынша аурушандығы (1000 балаға)
- Перинатальды және нәрестелік өлім көрсеткіштері
- Емханада алдын алу шараларына көңіл бөлу

ЖДТ – нің іс әрекеті

- Емханадағы жедел және жұқпалы ауруларды анықтау
- Балаларды диспансерлік бақылаудың әсері
- Үйдегі жиілігі
- Белсенді жастағы балалардың салмағын бағалау

Қазақстан Республикасындағы сәби өлімінің негізгі себептер:

- Перинатальді кезеңде пайда болатын жағдай: туа пайда болған ақаулар, респираторлы ауру және пневмония;
- **Қазақстандағы балалар мүгедектігінің құрылымы:**
  - 1. Жүйке жүйесі аурулары
  - 2. Тума ақаулар (деформация және хромосомды бұзылыс)
  - 3. Психикалық бұзылыс

«Саламатты Қазақстан»

Мемлекеттік бағдарламасымен қарастырылған сәби өлімі көрсеткіштерінің төмендеуіндегі мақсаттық индикатор:

- Сәби өлімінің төмендеуі - 2013 жылы 14,1, ал 2015 жылы –12,3 ге дейін төмендеді (1000 тірі туылу арасында)
- Балалар және жасөспірімдер арасындағы аурушылдықты төмендету мақсаттық индикаторы «Саламатты Қазақстан» Мемлекеттік бағдарламасымен қарастырылған :
- сүйек-бұлшықет жүйесі аурулары төмендеген
- 15-17 жас арасындағы жасөспірімдер арасындағы, ЖЖБИ (ЖЫНЫС ЖОЛЫМЕН БЕРІЛЕТІН АУРУ) төмендеген, психологиялық бұзылыс аурулары төмендеген, 15-17 жас арасындағы балаларда суицид төмендеуі

Балалар және жасөспірімдер арасындағы аурушылдықты төмендету «Саламатты Қазақстан»

Мемлекеттік бағдарламасымен қарастырылған :

- ЖЖБИ жасөспірімдер 15-17жас арасында төмендеген 2013 жылы 8,3 ке, 2015 жылы 8,0 ге
- Балалар 15-17жас арасындағы суицид 2013 жылы 23,8 ке және 2015 жылы 22,0 ге төмендету (100 балаға шаққанда)

Балалар мен жасөспірімдерге медициналық көмек мына тәртіпте беріледі:

- Амбулаторлы поликлиникалық көмек
- Біріншілік медико-санитарлық көмек
- Кеңестік-диагностикалық көмек
- Стационарлы көмек
- Жедел медициналық көмек
- Санитарлы авиация
- Төтенше жағдайдағы медициналық көмек
- Медициналық реабилитация
- Паллиативті көмек және мейірбикелік күтім
- Дәстүрлі медицина
- Халық емі

Пайдаланылган әдебиеттер:

- Калмыкова “Амбулаторная педиатрия”
- [www.](#)